Anul al 55-lea 8 Pagini. EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 8 Pagini Nr. 45 Marți 15 Februarie 1938
P
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Ingrijorări indreptățite

D. Paul Reynaud, unul dintre oamenii politici cari interpretează și îndrumează cu distincțiune și autoritate opinia publică din Franța, a examinat de curând, la „Societatea de conferințe" din Paris, situațiunea actuală.

După ce a constatat că Franța, „popor în vârstă", înconjurată de popoare tinere ce pregătesc războiul „este din nefericire divizată"; că „o mișcare revoluționară clocește în popor"; că un sentiment de amărăciune se desvoltă în clasa lucrătorilor „cărora li se făgăduise un paradis pământesc"; că „această desamăgire de astăzi și această enervare de mâine sunt pline de primejdii pentru țară"; eminentul fost ministru de justiție și de finanțe și-a exprimat îngrijorarea față de „un pericol și mai grav ce ne amenință: acela al rasei".

D. Reynaud s'a întrebat: „La ce ar sluji să învingem crizele economică, monetară, financiară și socială, dacă, în 1985, nu vom mai avea decât treizeci milioane de francezi?"

Iată o preocupare ce s'ar cădea să domine în toate țările unde sporirea populației nu corespunde ritmului implicat de nevoi tot mai mari și de primejdii tot mai multe.

Este un învățământ verificat dealungul istoriei popoarelor, că virtutea unei fecundități superioare constitue cea dintâi garanție de conservare, desvoltare și apărare.

Datorit fie unei natalități prodigioase, fie înfrângerei unei mortalități premature, un excedent permanent, dacă nu și progresiv, insuflă conștiinței naționale încrederea deplină și polarizează un prestigiu neclintit.

Ne-am ocupat adesea de prea marea mortalitate din țara noastră și am dovedit că nu s'a făcut destul spre a se înfrâna acest flagel, care împietează în chip nefericit asupra unei natalități satisfăcătoare; după cum am insistat în chestiunea descreșterii populației din Banat, unde masele românești s'au contaminat dela deviza inconștientă a șvabilor: „numai doi copii", și mai târziu: „numai un copil", datorită unei considerațiuni economice pe cât de greșit înțeleasă, pe atât de penibil aplicată.

Am chemat stăruitor atenția conducătorilor țării asupra celor două probleme de mare interes național. Și dacă în ce privește pe cea dintâi s'au făcut unele sforțări și sacrificii, în ce privește pe a doua trebue să spunem că nu s'a făcut nimic.

Când în Franța din timpul lui Ludovic al XIV erau 28 milioane locuitori, cel mai populat stat de pe continent, iar astăzi sunt numai 40 milioane, cu perspectiva ca peste mai puțin de cinci zeci ani să rămână numai 30 milioane, se înțeleg alarma dată și campania deslănțuită de interpreții instinctului de conservare ai marei și admirabilei națiuni în folosul unei fecundități normale.

Dând expresiune acelorași îngrijorări legitime, cu privire la o regiune atât de frumoasă și de însemnată cum este Banatul, cerem conducătorilor actuali ai Statului să consacre toată atenția cuvenită acestei chestiuni de mare interes național.

Proprietatea agricolă

de A. CORTEANU

D. Constantin Garoflid, pe care credem, că nu mai este nevoie să-l prezentăm cititorilor „Universului" a scris de curând în această gazetă, dovedind cu deosebita d-sale competență, că viitorul agriculturii și al țării noastre stă în crearea proprietății mijlocii.

Țara noastră a trecut dela o extremă la alta: dela marea proprietate latifundiară la proprietatea parcelară. Nici exploatarea agricolă pe latifundii nu era avantajoasă pentru desvoltarea economică a țării și nici proprietatea parcelară la care am ajuns prin împărțirea moșiilor la țărani, nu poate fi o bază solidă pentru statul și pentru civilizația noastră.

Trebuie să găsim linia de mijloc și să ajungem la proprietatea mijlocie, ca bază a agriculturii și a întregului edificiu politic, economic și social al statului.

In momentul, în care ne aflăm astăzi ,problema creerii unei proprietăți mijlocii, pare încă foarte îndepărtată de actualitate, fiindcă tendința generală atât a populației rurale, cât și a cercurilor politice, care conduc țara, este spre împărțirea proprietății mari și mijlocii câtă mai există, pentru a o transforma în proprietate parcelară.

Privind mișcarea proprietății agricole dela 1864 până astăzi și urmărind linia, pe care o descrie această mișcare în trecerea ei dela proprietate latifundiară la proprietate parcelară apare, evident, că nu am ajuns încă la punctul cel mai de jos al diagramei, pentru a ne aștepta ca această linie să ia un sens ascendent către proprietatea mijlocie.

Mergem tot în jos, fiindcă toată lumea este preocupată de satisfacerea țărănimii și nimeni nu pune serios problema așa cum ar trebui pusă.

Dacă împărțim resturile de mare proprietate la țărani și lăsăm să se destrame și ceea ce pe cale naturală s'a alcătuit de către țăranii vrednici ca proprietate mijlocie, prin cumpărarea de parcele, țăranul sărac nu este servit și ajutat, ci tocmai dimpotrivă este împins către mizerie și desnădejde.

Factorul social „țărănimea" nu este un factor constant cum este factorul economic „pământul", pentru ca să se poată stabili o relațiune matematică între ei și o formă definitivă a economiei noastre rurale.

Țărănimea se înmulțește cu un milion de oameni la 4-5 ani. Acest spor neavând altă profesiune și alte mijloace de viață decât producția pământului și munca în agricultură, este evident, lăsând lucrurile la voia întâmplării că tendința de diviziune a tuturor proprietăților agricole, fie ele mai mari sau mijlocii, fie ele stăpânite de particulari sau de stat, se va accentua.

Inmulțirea populației este un fenomen natural, întocmai ca revărsarea apei și această putere în creștere nu poate fi oprită cu argumente legale, fiindcă legea nu poa-

(Continuare in pagina 2-a)

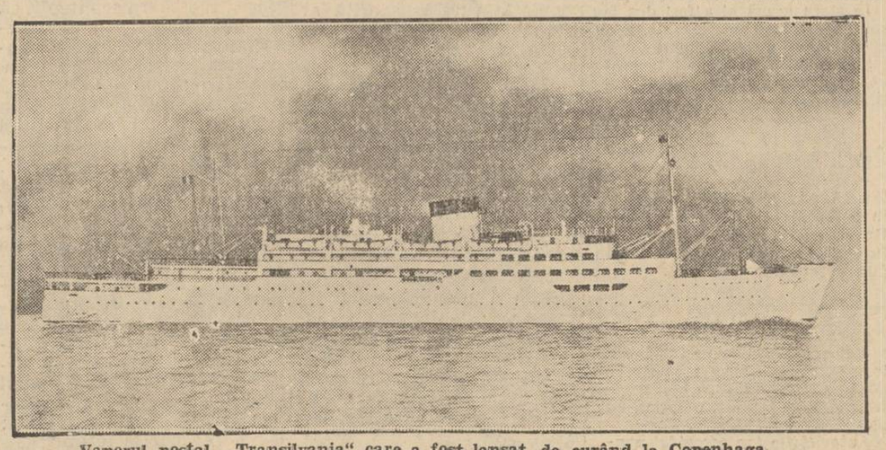

Vaporul poștal „Transilvania" care a fost lansat de curând la Copenhaga.

Consiliul de miniștri
de sub președinția M. S. Regelui
Modificarea Constituției. — Suspendarea statutului funcționarilor publici și inamovibilității in magistratură
Alte hotărâri importante

Sâmbătă d. a., s'a ținut la Palatul Regal, sub președinția M. S. Regelui ,un consiliu de miniștri la care au participat toți miniștrii de stat, foști președinți de consiliu, precum și titularii departamentelor, în frunte cu I. P. S. Patriarh dr. Miron.

Consiliul a durat până la ora 7.

La sfârșit s'a dat presei următorul comunicat:

COMUNICAT

„Consiliul de miniștri s'a întrunit astăzi 12 Februarie ora 16 în Palatul Regal sub președinția M. Sale Regelui.

După discuțiunile urmate s'au decis următoarele:

1. O comisiune restrânsă va pregăti un anteproect de Constituțiune;

2. Se va însărcina institutul de științe administrative cu pregătirea unui ante proect de lege pentru organizarea administrațiilor locale;

3. Se interzice participarea oricărui funcționar administrativ sau technic de stat, județ, comune la orice acțiuni sau manifestațiuni de ordin politic. Se vor fixa și sancțiunile necesare.

4. I. P. S. S. Patriarhul în unire cu Sf. Sinod va lua măsurile potrivite pentru deslegarea credincioșilor de orice jurăminte altele decât cele legiuite și va stabili sancțiuni pentru preoții cari ar mai lua pe viitor asemenea jurăminte;

5. Se suspendă provizoriu statutul funcționarilor publici și inamovibilitatea în magistratură;

6. Suspendarea autonomiei universitare;

7. Reglementarea funcționării presei prin suspendarea publicațiilor inutile sau dăunătoare și controlarea mijloacelor de întreținere a tuturor.

8. Se vor lua măsuri în toate administrațiile publice pentru rezolvarea grabnică și automată a cererilor prezentate de cetățeni și încunoștiințarea lor de rezultatul obținut.

9. S'a decis să nu se numească în funcțiunile publice nici o persoană în legătură apropiată de rudenie cu membrii guvernului.

10. Nu se vor face numiri noui de personal în funcțiunile publice devenite vacante. Se va reglementa întrebuințarea automobilelor autorităților.

DOUĂ GERMANII?

xo x

Svonuri alarmante au circulat în ultimele două zile despre situația internă a Germaniei. Măsurile luate de cancelarul Hitler la 4 Februarie ar fi nemulțumit Reichswehrul, în așa măsură încât unele garnizoane din Prusia orientală și Berlin s'ar fi răsculat, numeroși ofițeri și-ar fi înaintat demisiile, frontierele germane spre Austria, Franța și Belgia ar fi fost închise, 40 de generali și 60 de colonei ar fi fost mutați sau puși în disponibilitate, generalul von Fritsch ar fi fost arestat, mareșalul Blomberg ar fi fost obligat să rămână în străinătate timp de un an, preoții militari ar fi fost înlăturați din armată, comisii de control ale partidului național-socialist ar fi fost numite pe lângă unitățile militare. In fine, Führerul și mareșalul Goering ar fi fost asasinați. Iată svonurile!

Iată acum desmințirile, din izvor oficial sau din sursa marilor agenții de presă sau a organelor serioase de informație din străinătate. La Berlin și în Germania este deplină liniște, mutațiunile făcute sunt măsuri normale impuse de nevoile serviciului, frontierele germane sunt deschise, cu excepția celor dinspre Belgia, generalul von Fritsch se află bolnav la domiciliu, mareșalul Blomberg este în călătorie de nuntă și absența lui va fi probabil îndelungată, d. Hitler se află la Berchtesgaden, unde-și pregătește discursul pentru 20 Februarie, în fine, știrile despre funcționarea unor comisii de control pe lângă armată sau despre excluderea preoților militari sunt pe de-antregul inventate.

Ca de cele mai multe ori adevărul trebue să fie la mijloc între svonurile alarmiste și desmințirile categorice și totale. Evenimente ca demisiile simultane a șefului suprem al forțelor armate și a comandantului șef al armatei de uscat, urmate de măsurile de unificare din 4 Februarie nu puteau desigur să nu aibă drept urmare o fierbere, care pare să fi fost destul de serioasă, în sânul unei armate cu tradițiile și orgoliul armatei germane.

Informatorii străini spun că origina crizei trebue căutată într'o întâmplare neînsemnată în aparență. Mareșalul Blomberg s'a căsătorit cu secretara sa, d-ra Gruehn dintr'o familie de mică burghezie. Contrară tradițiilor aristocratice ale armatei germane, această căsătorie ar fi provocat un conflict între mareșalul și generalul von Fritsch și ar fi produs o vie emoție în ofițerimea germană, care ar fi făcut necesare hotărîrile din 4 Februarie.

De aci până a prezenta armata germană — cum a făcut o parte din presa străină — ca un focar de opoziție nu mai este decât un pas: Armata, păstrătoare a tradițiilor și purtătoare a orgoliului german, este în revoltă față de regimul, care reprezintă masele populare. Generalii germani nu pot suporta șefia caporalului austriac, care a fost d. Hitler. In acest conflict

(Continuare in pagina 2 a)

MANIFESTUL GUVERNULUI
DESPRE ELEMENTELE STRĂINE

In manifestul guvernului adresat țării se spune că una din preocupările sale principale este și reexaminarea încetățenirilor de după război și anularea celor făcute în mod fraudulos.

„Această reexaminare atentă a încetățenirilor făcute după război va îngădui o viață economică mai largă elementului românesc.

Organizarea plecării din țară a elementelor străine, care — de curând așezate în țară — vatămă și slăbesc caracterul nostru etnic românesc, ce se simte tot mai strâmtorat în casa sa proprie și tocmai de aceea arată în toate părțile o nemulțumire plină de îngrijorări. România va colabora, pe bază de acorduri internaționale, cu alte state care au un prisos de populație evreiască, ajutând-o să-și găsească patria, pe care ea însăși declară că o dorește".

Noi am spus de repetate ori că infiltrațiile massive ale elementelor străine evreești din alte țări, ce s'au făcut după încheerea păcii, vor avea influențe răufăcătoare, atât în viața noastră socială, cât și în cea economică.

Nicio țară nu poate să suporte pe teritoriul său asemenea elemente, oricât de ospitalieră și toleran'ă ar fi, de oarece interesele naționalilor săi trebue să primeze.

Nu numai la noi s'a pus această problemă spre rezolvare, ci până și în statele europene, care au voit să deschidă frontierele lor străinilor din considerații umanitare, sau din nevoi de ordine economică, cum ar fi de ex. lipsa mânei de lucru în agricultură și în unele industrii și chiar din considerații demografice provocate de scăderea populației naționale. Intre aceste state este Franța.

D. Gaetan Savoisin într'un articol publicat în ziarul „Le Figaro" subliniază importanța discursului pronunțat în Ianuarie a. c. în Camera franceză de președintele ei, d. Edouard Herriot și în care s'a ocupat de străinii indezirabili ce s'au înmulțit după încheerea păcii în Franța.

„Ceea ce dă un accent viguros acestui strigăt de alarmă — scrie d. Savoisin — este opinia reflectată ce l-a determinat. Chestia indezirabililor e una din acelea pe care președintele Camerei le-a studiat mai de mult, iar împrejurările prezente au confirmat-o".

Bărbatul de stat francez, care a dat totdeauna concurs inițiativelor internaționale cele mai îndrăznețe și nimeni nu l-a suspectat de xenofo-

(Continuare in pagina 2-a)

Educația militară a marinarilor cadeți in Anglia

Tineri cadeți marinari fac școală pe bordul cuirasatului britanic „Calcutta", în rad portului Chatham. Echipați cu masca de gaze, ei învață să încarce tunul cel mare al vasului

S'a incheiat
acordul comercial greco-român

Atena, 12 (Rador). — Agenția telegrafică elenă transmite următoarele:

Negocierile în vederea încheierei acordului comercial greco-român s'au terminat. Acordul a fost parafat. El va fi semnat cât de curând.

Delegația română se înapoiază la București.

xxx • xxx

Un nou tratament al tuberculozei

Riga, 12 (Rador). — *„Baltijas Korespondence" anunță că bacteriologul leton Darzins a făcut o descoperire senzațională de mare însemnătate în viitorul tratament al tuberculozei.*

Savantul leton a izbutit să omoare baccilul Koch cu resturi uleioase de celofan.

xxx • xxx

FILME

— De ce voiți să divorțați?

— Am fost insultată grav de soțul meu, un om afurisit cum nu s'a mai pomenit.

— De mai multe ori?

— Odată și bine.

— Dacă a fost bine, dece vă plângeți?

— Binele ăsta să fie la el acolo, lua-l-ar...

— Fiți calmă și cuviincioasă, pentru că justiția cere solemnitate

— Ce are de obiectat soțul?

— Dânsa a recunoscut că mi-am eșit din balamale numai o singură dată. Așa dar nu sunt un drac care persecută un înger.

— Să intre un martor.

După ce depune jurământul, omul declară:

— Intr'o noapte aveam insomnie. Nu că sufăr de așa ceva, ferească Dumnezeu!... Incercasem toate posturile străine și nu isbutisem să prind nici unul cum se cade... Pârâia aparatul ca o mitralieră.

— Spuneți ce știți despre traiul soților.

— Să vedeți, domnule președinte... Eu știu ceva în chestia aceasta. Pe când mă luptam cu radio-ul meu, așezat lângă fereastra dela stradă aud un sgomot de prăbușire și două țipete... N'am aprins lampa, ca să pot vedea ce s'a întâmplat... Cum nu există felinar prin apropiere, n'am deslușit nimic în bezna de afară.... Am auzit însă totul... Femeea se văita iar bărbatul zicea: „Vai, îți curge sânge; dă-mi batista ca să te șterg, căci pe a mea am uitat-o acasă" Atunci femeea, abia putând să răsufle, strigă: „Aoleo, unde îmi e oglinda, unde îmi e rujul?!.. S'a deschis poșeta și au căzut!?" El răspunde, de, ca omul pe care-l doare sufletul de suferințele nevestei: „lasă dragă, că-ți cumpăr altele. De astea îți arde acum la miezul nopții și pe gerul Bobotezei? Pe mine mă interesează rana ta, nu alea din poșetă". Atunci ea a început să țipe: „Așa ai fost totdeauna! Nu te-a interesat nici odată ce mă interesează pe mine. Aoleo, rujul meu, oglinda mea!"... Și se văicărea mai rău de cât paraziții mei.

— Concludeți.

— Am conchis. Am jurat să spun adevărul, numai adevărul și tot adevărul. Este exact — eu sunt om cu frica lui Dumnezeu — că soțul, văzând că soția nu o ia din loc și că vaietele ei ar putea să scoale lumea din somn, a înjurat-o. Dar nu așa prea rău... Ceva așa... ca orice soț, de!...

Don José

Bombe descoperite pe bordul unui vas polonez

Varșovia, 12 (Rador). — In timpul călătoriei pachebotului polonez „Bathory" între America de Nord și Gdynia au fost descoperite două bombe ascunse în sala mașinilor și alte bombe în cabina de radio-telegrafie.

Pachebotul a fost perchiziționat cu deamănuntul, iar mai mulți membri ai echipajului au fost arestați.

Autoritățile au deschis o anchetă asupra acestui caz misterios.

SCRISORI DIN PARIS

Colaborarea franco-engleză în Mediterana

de RENE SAIVE

Paris, Februarie

Câteva incidente grave au atras din nou atenția publicului francez asupra problemei din Mediterana. In câteva zile numai, două vase comerciale sub pavilion englez, „Endymion" și „Alcira" au fost scufundate în largul coastei spaniole. Primul a fost torpilat de un submarin, al doilea de hidroavioane.

Dacă e relativ ușor să aflăm naționalitatea agresorilor aerieni, în schimb e foarte greu să aflăm aceea a submarinelor. Acestea, indiferent de țara cărora aparțin, pot practica aproape nepedepsite pirateria.

Dealtminteri, împotriva acestor acte de piraterie Franța, Anglia și Italia au semnat acordurile dela Nyon, acorduri cari, până la recentele incidente ale vaselor „Endymion" și „Alcira", reușise să readucă siguranța în Mediterană.

Iată deci noui fapte care amenință pacea.

Dela începutul războiului civil spaniol, Franța a asigurat cât a putut mai bine poliția mării și, de mai multe ori, vasele ei de război au trebuit să intervină spre a face să fie respectată libertatea traficului maritim. Această vigilență a fost răsplătită, de vreme ce nici un vas francez n'a fost distrus.

La rândul ei, Marea Britanie, în cooperare cu forțele navale franceze, și-a dat toate silințele, cari din nefericire n'au fost suficiente ca să salveze vasele „Endymion" și „Alcira".

Primul rezultat al acelor din Mediterana a fost întărirea colaborării franco-engleze. După un comunicat oficial al ministerului francez de externe, „vasele de război franceze cari asigură potrivit acordului experților navali francezi, englezi și italieni, executarea măsurilor de supraveghere prevăzute de aranjamentul dela Nyon, vor primi ordinul de a ataca și dacă e cu putință, de a distruge, în sectorul afectat supravegherii lor, orice submarin observat în afară de apele teritoriale spaniole". Vasele de război britanice au primit instrucțiuni tot atât de energice. Pe de altă parte, dacă ar fi să dăm crezare unor anumite informații din Londra, numărul total al contratorpiloarelor engleze supraveghind apele occidentale ale Mediteranei s'ar ridica la 45, în vreme ce totalul vaselor franceze, operând împreună, ar fi de aproximativ 25.

Solidaritatea franco-engleză afirmându-se în chip atât de categoric, ce era să facă Italia? In genere se credea în Franța că a treia semnătură a acordurilor dela Nyon nu va aproba fără rezervă măsurile luate de guvernul francez și de guvernul englez. Dar, contrariu acestei așteptări, Italia s'a alăturat oficial la izgonirea piraților. Această adeziune a surprins din fericire opinia publică, din care o parte importantă acuza pe față Italia de a organiza ea însăși atacurile: un ziar francez nota, în adevăr, că noile incidente navale se produceau tocmai când Anglia se pregătea să trateze o apropiere cu Italia și că ele au fost precedate de o campanie de presă înfățișând Italia gata să acționeze în chip mai efectiv în Spania și hotărită să rupă definitiv cu comitetul dela Londra.

Se poate însă ca Italia să fi fost compromisă, mai mult sau mai puțin intenționat, de naționaliștii spanioli. Căci submarinele aparțineau pur și simplu generalului Franco. O afirmă „Sunday Times" în următorii termeni categorici:

„Submarinele nu mai sunt necunoscute. Se știe azi că numai 3 submersibile iau parte la atacurile impotriva vapoarelor comerciale. E vorba de un vechi submarin spaniol care s'a alăturat de forțele franchiste, acum un an, și a torpilat crucișătorul guvernamental „Miguel Cervantes" și alte două vechi submarine italiene din categoria Galvani, vândute de Italia generalului Franco. Câte și trele își au baza la Majorca.

In Franța se crede deci că Italia impresionată de coheziunea blocului franco-englez, se teme de a se angaja prea mult în aventura spaniolă. Ea recunoaște și problema că Mediterana a devenit pentru ea „afară de baza vieții naționale, singura cale spre Imperiu". In aceste condițiuni, ea șovăește, desigur, să se lovească de Franța și Anglia, mai ales în clipa când Germania dă dovezi vădite de slăbiciune lăuntrică.

Evenimentele vor arăta în curând dacă aceste presupuneri sunt întemeiate. Pentru moment ne mulțumim să înregistrăm cu satisfacție rezultatele imediate și substanțiale obținute de acțiunea în comun a Londrei și a Parisului.

xox